

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

9. juni 2021
2021 - 9487
son

Kommissionens forslag til forordning om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked (KOM (2021) 223)

1. Resumé

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) fremsatte den 5. maj 2021 et nyt forslag til en forordning om udenlandske subsidier, der fordrejer det indre marked (KOM (2021) 223 final). Formålet med forslaget er at skabe et nyt værktøj, som komplementerer eksisterende regulering og kan håndtere konkurrencefordrejning på det indre marked forårsaget af udenlandske subsidier.

Forslaget lægger op til, at der indføres en generel mekanisme til at gribe ind, hvis udenlandske subsidier fordrejer konkurrencen, og en pligt for virksomheder til forudgående anmeldelse af udenlandske subsidier i forbindelse med fusioner og offentlige udbudsprocedurer over nærmere fastsatte tærskelværdier. Kommissionen lægger op til, at den nye regulering skal gælde, hvis den virksomhed, der modtager udenlandske subsidier, udøver økonomisk aktivitet på det indre marked. En virksomhed, der erhverver kontrol over eller fusionerer med en virksomhed, der er etableret i Unionen, eller en virksomhed, der deltager i en offentlig udbudsprocedure, anses for at udøve en økonomisk aktivitet i det indre marked.

Reguleringen omfatter udenlandske subsidier i form af finansielle bidrag, som er direkte eller indirekte tildelt en eller flere virksomheder af en offentlig myndighed i et tredjeland uden for EU, og som udgør en fordel for en virksomhed, der er økonomisk aktiv på det indre marked.

I forslaget lægges der op til, at Kommissionen skal tildeles enekompetence til at håndhæve de forpligtelser, der følger af forordningen i konsultation med medlemsstaterne, samt at Kommissionen får beføjelser til blandt andet at pålægge afhjælpende foranstaltninger, herunder både adfærdsmæssige og strukturelle påbud, foreløbige forholdsregler, bøder og tvangsbøder, samt muligheden for at kræve de udenlandske subsidier tilbagebetalt til det tredjeland, der har bevilget subsidierne.

Forslaget har ikke i sig selv konsekvenser for eksisterende dansk lovgivning. En vedtagelse af forslaget kan bidrage til at mindske konkurrencefordrejning som følge af statsstøtte fra tredjelande og dermed skabe mere lige

konkurrencevilkår på det indre marked, til gavn for danske europæiske virksomheder og økonomi. Forslaget kan dog også føre til øgede udgifter til offentlige indkøb samt tab af udenlandske investeringer. Endvidere kan det ikke udelukkes, at tredjelande vil reagere over for EU's regulering af udenlandske subsidier ved at indføre regulering, som har et protektionistisk sigte.

Regeringen bakker op om, at udenlandske subsidier reguleres, så europæiske virksomheder ikke udfordres af virksomheder, der får udenlandske subsidier på andre vilkår end de europæiske virksomheder har adgang til. Et effektivt indre marked kræver også et fair indre marked, hvor der er lige konkurrencevilkår blandt spillerne på markedet. Derfor støtter regeringen generelt, at EU får nye instrumenter til håndtering af konkurrencefordrejning som følge af udenlandske subsidier.

Regeringen ser dog i udgangspunktet gerne en højere tærskel end den foreslåede tærskel på 250 mio. EUR for offentlige udbudsprocedurer, for på den måde at mindske de administrative byrder for ordregiverne og undgå forlængede udbudsprocedurer til ugunst for de danske borgere og ordregivere. Samtidig er regeringen kritisk over for de foreslåede tidsfrister for undersøgelsesprocessen i udbudsinstrumentet, da disse vurderes at have negativ betydning for de omfattede udbud i form af forlængelse og øgede transaktionsomkostninger for både ordregiver og tilbudsgivere.

Derudover er det vigtigt, at konkurrence om de offentlige opgaver sikres, hvorfor regeringen i udgangspunktet mener, at der kan være behov for at etablere en mulighed for at undtage udbud fra forordningens regler i tilfælde, hvor der er én eller ganske få tilbudsgivere.

Endelig støtter regeringen forslaget om, at Kommissionen skal fungere som håndhævende myndighed for at sikre effektiv og ensartet håndhævelse af de kommende regler.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 17. juni 2020 hvidbogen om lige konkurrencevilkår i forbindelse med udenlandske subsidier. Hvidbogen havde til formål at belyse grundlaget for mulig regulering, der kan være med til at sikre lige konkurrencevilkår på det indre marked. Kommissionen vurderede heri, at eksisterende EU-regulering af udenlandske subsidier tildelt virksomheder, som er aktive på det indre marked, ikke i tilstrækkelig grad håndterer problemstillingen. Hvidbogen var således en opfølgning på Kommissionens meddelelse om forbindelserne mellem EU og Kina i et strategisk perspektiv (JOIN (2019) 5 final), hvoraf det fremgik, at Kommissionen inden udgangen af 2019 ville præsentere løsninger på de eksisterende mangler i EU-lovgivningen for at imødegå de handelsforvridende

virksomheder af udenlandsk statsligt ejerskab og statslig finansiering på det indre marked.

Ifølge Kommissionen har udenlandske subsidier haft en konkurrencefordrejende virkning på det indre marked i de senere år. Uanset at der fortsat generelt mangler pålidelig data vedrørende udenlandske subsidier, så er der et stigende antal tilfælde, hvor udenlandske subsidier tilsyneladende har muliggjort opkøb af virksomheder i EU, påvirket beslutninger om investeringer samt fordrejet eller på anden måde påvirket adfærden hos modtagere af udenlandske subsidier på det indre marked, til skade for konkurrencen.

Hvidbogen redegør for tre instrumenter, der skal sikre, at udenlandske virksomheder, der er etableret eller aktive på det indre marked, ikke skævvrider konkurrencen ved at drage fordel af subsidier fra et tredjeland. Der er tale om følgende tre såkaldte moduler:

- Modul 1: Etablering af et generelt instrument, hvor Kommissionen eller medlemsstaterne på baggrund af en undersøgelse kan gribe ind over for virksomheder, der modtager udenlandske subsidier, der fordrejer konkurrencen på det indre marked.
- Modul 2: Etablering af et instrument, hvor Kommissionen på baggrund af en undersøgelse kan forhindre virksomheder, der har modtaget udenlandske subsidier, i at opkøbe europæiske virksomheder.
- Modul 3: Etablering af et instrument, hvor Kommissionen på baggrund af en undersøgelse kan beslutte, at virksomheder, der modtager eller har modtaget fordrejende udenlandske subsidier, ikke kan tildeles en offentlig kontrakt.

Kommissionen fremsatte den 5. maj 2021 et samlet forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om udenlandske subsidier, der konkurrencefordrejer det indre marked (KOM (2021) 223). Forslaget blev fremsat samtidig med EU's opdaterede industristrategi (KOM (2021) 350), der skal sikre et fair og konkurrencedygtigt indre marked og derved fastsætte de rette betingelser for, at europæisk industri kan vokse.

Forslaget er oversendt til Rådet den 25. maj 2021 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedr. det indre markeds funktion samt artikel 207 om handelspolitik og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forordningens overordnede formål er at sikre et velfungerende indre marked ved at indføre regulering af udenlandske konkurrencefordrejende subsidier.

Kommissionens forslag om regulering af konkurrencefordrejende udenlandske subsidier skal ses i lyset af de udfordringer, som EU står over for, særligt i forhold til at fastholde et stærkt, åbent og konkurrencedygtigt indre marked, som kan gøre det muligt for europæiske virksomheder at konkurrere globalt, ikke mindst på et tidspunkt, hvor der globalt konstateres en stigende tendens til unfair handelspraksis og til at handle i strid med internationale regler og det internationale regelbaserede samarbejde.

Kapitel 1: Generelle bestemmelser (art. 1-6)

Forordningen vil indføre regler og procedurer for undersøgelse af udenlandske subsidier, som fordrejer konkurrencen på det indre marked, og til afhjælpning af sådanne konkurrencefordrejninger. Fordrejninger kan opstå i forhold til enhver økonomisk aktivitet, navnlig fusioner og virksomhedssammenlægninger samt offentlige udbudsprocedurer.

Forslaget adresserer udenlandske subsidier, der er ydet til en virksomhed, der udøver økonomisk aktivitet på det indre marked. En virksomhed, som erhverver kontrol over eller fusionerer med en virksomhed, der er etableret i Unionen, eller en virksomhed, der deltager i en offentligt udbudsprocedure, anses for at udøve økonomisk aktivitet på det indre marked.

Der vil være tale om *udenlandske subsidier*, når et tredjeland yder et finansielt bidrag, der medfører en fordel for en virksomhed, som udøver økonomisk aktivitet på det indre marked, og når dette bidrag retligt eller faktisk er begrænset til en enkelt virksomhed eller erhvervsgren eller til flere virksomheder eller erhvervsgræne.

Finansielle bidrag defineres som:

1. Overførsel af midler eller forpligtelser, såsom kapitaltilførsler, tilskud, lån, lånegarantier, skattemæssige incitament, dækning af driftstab, kompensation for byrder pålagt af offentlige myndigheder, gældsafgivelse, konvertering af gæld til egenkapital eller gældsopløsning;
2. Afkald på indtægter, som ellers er forfaldne; eller
3. Levering af varer eller tjenesteydelser eller køb af varer eller tjenesteydelser

Aktører i tredjelandske, som yder et finansielt bidrag, omfatter:

1. Centralregeringen eller offentlige myndigheder på alle øvrige planer;
2. Udenlandske offentlige enheder, hvis handlinger kan tilskrives tredjelandet, under hensyntagen til faktorer såsom enhedens karakteristika, de gældende retlige og økonomiske forhold i den stat, hvor enheden opererer, herunder regeringens rolle i økonomien;
3. Enhver privat enhed, hvis aktiviteter kan tilskrives tredjelandet, under hensyntagen til alle relevante omstændigheder.

Konkurrencefordrejning på det indre marked vil foreligge, når det er sandsynligt, at udenlandske subsidier kan forbedre den berørte virksomheds konkurrencemæssige stilling på det indre marked, og når de dermed faktisk eller potentielt indvirker negativt på konkurrencen på det indre marked. Hvorvidt de fordrejer konkurrencen på det indre marked fastslås på grundlag af indikatorer, som kan omfatte:

1. Subsidiernes størrelse;
2. Subsidiernes natur;
3. Virksomhedens og det relevante markeds situation;
4. Den berørte virksomheds økonomiske aktivitetsniveau på det indre marked;
5. Formålet og betingelserne for de udenlandske subsidier samt anvendelsen på det indre marked.

Ifølge Kommissionen vil det være usandsynligt, at udenlandske subsidier vil fordreje konkurrencen, hvis de samlet set udgør 5 mio. EUR eller derunder i en sammenhængende periode på tre regnskabsår.

Følgende kategorier af udenlandske subsidier vil ifølge Kommissionen med størst sandsynlighed fordreje konkurrencen på det indre marked:

1. Udenlandske subsidier til en nødlidende virksomhed, dvs. en virksomhed, der uden nogen form for subsidier, sandsynligvis vil lukke på kort eller mellemlang sigt, medmindre der foreligger en omstrukturingsplan, der kan føre til langsigtet rentabilitet for virksomheden, og som inkluderer et betydeligt bidrag fra virksomheden selv;
2. Udenlandske subsidier i form af en størrelses- og tidsmæssigt ubegrænset garanti for virksomhedens gæld eller forpligtelser;
3. udenlandske subsidier som direkte muliggør en fusion;
4. udenlandske subsidier, som gør en virksomhed i stand til at afgive et uberettiget fordelagtigt tilbud, der vil danne grundlag for tildeling af den offentlige kontrakt til virksomheden.

Kommissionen vil, hvor det er berettiget, foretage en afvejning af de udenlandske subsidiers negative virkninger i form af konkurrencefordrejninger i forhold til deres positive indvirkninger i forhold til udviklingen af den subsidierede økonomiske aktivitet. Kommissionen vil tage denne afvejning i betragtning i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt der skal pålægges afhjælpende foranstaltninger eller accepteres tilsagn, samt herunder hvilken karakter og omfang disse afhjælpende foranstaltninger eller tilsagn skal have.

Kommissionen kan pålægge *afhjælpende foranstaltninger* med henblik på at afhjælpe den fordrejning af konkurrencen, som de udenlandske subsidier faktisk eller potentielt har forårsaget. Virksomheden kan også tilbyde *tilsagn*. Tilsagn eller afhjælpende foranstaltninger skal fuldt ud og effektivt afhjælpe konkurrencefordrejningerne, som følger af de udenlandske subsidier på det indre marked.

Tilsagn og afhjælpende foranstaltninger kan bestå af følgende:

1. åbning af adgang på fair og ikkediskriminerende vilkår til infrastruktur, som er erhvervet eller understøttet af konkurrencefordrejende udenlandske subsidier, medmindre en sådan fair og ikke-diskriminerende adgang allerede er fastsat i gældende EU-lovgivning;
2. mindskelse af kapacitet eller markedstilstedeværelse;
3. afståelse fra bestemte investeringer;
4. licensgivning på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår til aktiver erhvervet eller udviklet ved hjælp af udenlandske subsidier;
5. offentliggørelse af forsknings- og udviklingsresultater;
6. afhændelse af visse aktiver;
7. krav om, at de deltagende virksomheder skal opløse fusionen;
8. tilbagebetaling af de udenlandske subsidier med passende rentetillæg.

Kommissionen kan pålægge afrapporterings- og gennemsigtighedskrav i forbindelse med, at der pålægges afhjælpende foranstaltninger eller modtages tilsagn.

Kommissionen kan acceptere tilsagn og gøre dem bindende for virksomheden, hvis tilsagnene fuldt ud og effektivt afhjælper de konkurrencefordrejningerne på det indre marked.

Hvis den berørte virksomhed tilbyder at tilbagebetale de udenlandske subsidier inklusiv et passende rentetillæg, accepterer Kommissionen en sådan tilbagebetaling som et tilsagn, hvis den kan sikre sig, at tilbagebetalingen foretages på gennemsigtig og effektiv vis, samtidig med at der tages højde for risikoen for omgåelse.

Kapitel 2: Ex-officio undersøgelse af udenlandske subsidier (art. 7-16)

Forordningen indfører regler om, at Kommissionen på eget initiativ kan undersøge oplysninger fra enhver kilde vedrørende påståede konkurrenceforvridende udenlandske subsidier. Kommissionens sagsbehandling opdeles i to faser, således at der i første fase foretages indledende undersøgelser af, hvorvidt der er tilstrækkelige indicier for, at en virksomheder har modtaget udenlandske subsidier, som fordrejer konkurrencen på det indre marked. Hvis det er tilfældet, vil Kommissionen foretage en tilbundsående undersøgelse.

Kommissionen vil indhente alle oplysninger, den finder nødvendige for på et foreløbigt grundlag at vurdere, om det finansielle bidrag udgør udenlandske subsidier, og hvorvidt disse fordrejer konkurrencen på det indre marked. Kommissionen kan i den forbindelse navnlig gøre brug af sine kompetencer til at anmode om oplysninger og foretage kontrolundersøgelser.

Hvis Kommissionen på grundlag af den indledende undersøgelse finder tilstrækkelige tegn på, at en virksomhed har modtaget udenlandske subsidier, som fordrejer konkurrencen på det indre marked:

1. Vedtager Kommissionen en afgørelse om at indlede en tilbundsgående undersøgelse med en sammenfatning af de relevante faktiske og retlige forhold, herunder den foreløbige vurdering af, hvorvidt der foreligger udenlandske subsidier, og af den faktiske eller potentielle fordrejning af konkurrencen på det indre marked;
2. Underretter Kommissionen den berørte virksomhed, og
3. Offentliggør Kommissionen en notits i Den Europæiske Union Tidende, hvori alle interesserede parter, medlemsstaterne og det berørte tredjeland opfordres til skriftligt at tilkendegive deres synspunkter inden for en fastsat frist.

Hvis Kommissionen omvendt på baggrund af den foreløbige vurdering konkluderer, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at indlede en tilbundsgående undersøgelse, enten fordi der ikke er tale om udenlandske subsidier, eller fordi der ikke er tegn på hverken en faktisk eller potentielle fordrejning af konkurrencen på det indre marked, afslutter Kommissionen den indledende undersøgelse og underretter den berørte virksomhed herom.

I forbindelse med den tilbundsgående undersøgelse, vurderer Kommissionen yderligere de konkurrencefordrejende udenlandske subsidier, som Kommissionen identificerede i afgørelsen om at indlede den tilbundsgående undersøgelse. Kommissionen indhenter i den forbindelse alle oplysninger, som vurderes nødvendige.

Hvis Kommissionen finder, at de udenlandske subsidier fordrejer konkurrencen på det indre marked, kan den træffe afgørelse om at pålægge afhjælpende foranstaltninger.

Kommissionen træffer *afgørelse om ikke at gøre indsigelse*, hvis det konstateres, at:

1. den foreløbige vurdering, som blev beskrevet i beslutningen om at indlede den tilbundsgående undersøgelse, ikke kan bekræftes, eller
2. konkurrencefordrejningen på det indre marked opvejes af positive virkninger, som defineret i forordningens kapitel 1.

Kommissionen kan træffe *foreløbige forholdsregler*, hvor:

1. der er tegn på, at et finansielt bidrag udgør et udenlandske subsidier og fordrejer konkurrencen på det indre marked, og
2. der er alvorlig risiko for betydelig og uoprettelig konkurrencemæssig skade på det indre marked.

Kommissionen kan *anmode om alle nødvendige oplysninger* fra både den berørte virksomhed samt alle øvrige virksomheder og sammenslutninger af virksomheder.

Kommissionen kan ligeledes forpligte medlemsstaterne til at levere *alle oplysninger, som er nødvendige* for at Kommissionens undersøgelse, ligesom den kan anmode tredjelande om at fremlægge alle nødvendige oplysninger.

Kommissionen kan også foretage de nødvendige *kontrolundersøgelser* hos virksomheder både inden for Unionens og i tredjelande. Forslaget indeholder i den forbindelse en række nærmere regler om Kommissionens muligheder for at udøve kontrolundersøgelser.

I tilfælde af manglende samarbejde kan Kommissionen *træffe afgørelse på baggrund af de foreliggende faktiske oplysninger*. Det kan have processuelle skadevirkninger for de berørte virksomheder, hvis de ikke samarbejder med Kommissionen, idet udfaldet af Kommissionens undersøgelser i så fald kan blive mindre fordelagtigt for de omhandlede virksomheder, end hvis de havde samarbejdet.

Kommissionen kan pålægge *bøder og tvangsbøder*, bl.a. hvor en virksomhed eller en sammenslutning af virksomheder forsætligt eller uagtsomt leverer ukorrekte, ufuldstændige eller vildledende oplysninger i forbindelse med en anmodning om oplysninger, eller ikke leverer oplysningerne inden for den fastsatte frist, eller hvis virksomheden nægter at underkaste sig en kontrolundersøgelse.

En bøde kan ikke overstige 1 pct. af den berørte virksomheds eller sammenslutning af virksomheders samlede omsætning i det foregående regnskabsår. Størrelsen af en tvangsbøde kan desuden ikke overstige 5 pct. af virksomhedens eller sammenslutningens af virksomheders gennemsnitlige daglige samlede omsætning i det foregående regnskabsår for hver arbejdsdag, fristen overskrides, beregnet fra datoen angivet i beslutningen om tvangsbøder, indtil der forelægger fuldstændige og korrekte oplysninger som anmodet om af Kommissionen.

Kommissionen kan *tilbagekalde en afgørelse* om enten tilsagn, afhjælpende foranstaltninger eller ikke at gøre indsigelse eller *træffe en ny afgørelse*, hvor den omhandlede virksomhed handler i strid med sine tilsagn eller de pålagte afhjælpende foranstaltninger, eller hvor Kommissionens afgørelse viser sig at være baseret på ufuldstændige, ukorrekte eller vildledende oplysninger.

Kapitel 3: Fusioner og virksomhedsovertagelser (art. 17-25)

Forslaget indfører regler om anmeldelsespligt til Kommissionen for store fusioner og virksomhedsovertagelser, der overstiger visse tærskelværdier. Anmeldelsespligtige fusioner og sammenlægninger kan ikke gennemføres, før Kommissionens godkendelse foreligger.

Kommissionens vurdering af, hvorvidt der foreligger en konkurrencefordrejning på det indre marked, skal begrænse sig til den foreliggende fusion. Der kan desuden kun tages højde for udenlandske subsidier, som er ydet inden for de seneste tre kalenderår forud for indgåelsen af aftalen, offentliggørelsen af et offentligt overtagelsestilbud eller erhvervelsen af en kontrollerede interesse.

Der er tale om en fusion, når der sker en varig ændring af kontrolforholdene, som beror på:

1. at to eller flere hidtil uafhængige virksomheder eller dele af heraf lægges sammen,
2. at en eller flere personer, som allerede kontrollerer mindst en virksomhed, eller en eller flere virksomheder ved køb af værdipapirer eller aktiver, gennem aftale eller på anden vis erhverver den direkte eller indirekte kontrol over det hele eller dele af en eller flere andre virksomheder.

Oprettelsen af joint venture-selskaber, som på et varigt grundlag varetager en selvstændig erhvervsvirksomheds samtlige funktioner, vil ligeledes udgøre en fusion i forordningens forstand.

En virksomhedssammenlægning vil være *anmeldelsespligtig*, hvor:

1. den erhvervede virksomhed eller mindst én af de fusionerende virksomheder er etableret i EU og har en samlet omsætning inden for EU på mindst 500 mio. EUR; og
2. de berørte virksomheder har modtaget en samlet finansielt bidrag fra et tredjeland på minimum 50 mio. EUR inden for de seneste tre kalenderår forud for anmeldelsen

For de omfattede joint venture-selskaber vil der være anmeldelsespligt, hvor:

1. Joint venture-selskabet selv eller et af dets moderselskaber er etableret i EU og har en samlet omsætning i EU på mindst 500 mio. EUR; og
2. Joint venture-selskabet selv og dets moderselskaber har modtaget en samlet finansielt bidrag fra et tredjeland på mere end 50 mio. EUR inden for de seneste 3 kalenderår forud for anmeldelsen.

Anmeldelsespligtige fusioner skal anmeldes til Kommissionen inden de gennemføres og efter indgåelsen af aftalen, offentliggørelsen af det offentlige overtagelsestilbud eller erhvervelsen af en kontrollerende andel. Forslaget giver også mulighed for at anmelde en planlagt virksomhedssammenlægning.

Hvis en anmeldelsespligtig virksomhedssammenlægning ikke anmeldes til Kommissionen, kan Kommissionen anmode virksomhederne om at anmelde sammenlægningen. Kommissionen er i sådanne tilfælde ikke bundet af de tidsfrister i forordningen, som i øvrigt gælder for behandlingen af virksomhedslægninger.

Kommissionen kan desuden anmode om forudgående anmeldelse af en ikke-anmeldelsespligtig fusion, hvis Kommissionen mistænker, at de omhandlede virksomheder kan have modtaget udenlandske subsidier inden for de seneste tre år forud for virksomhedssammenlægningen. Fusionen anses i givet fald for at være en anmeldelsespligtig fusion.

Kontrol over en virksomhed opnås gennem rettigheder, aftaler eller på andre måder, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for at få afgørende indflydelse på virksomhedens drift, navnlig ved:

1. Ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele deraf;
2. Rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres rådslagninger og afstemninger eller beslutninger.

Der skal være tale om kontrol, som erhverves af en eller flere personer eller virksomheder, som:

1. er indehaver(e) af sådanne rettigheder eller berettiget ifølge sådanne aftaler, eller
2. uden at være indehavere af sådanne rettigheder eller berettiget ifølge sådanne aftaler, dog kan udøve de deraf afledte rettigheder.

Den samlede *omsætning* omfatter de berørte virksomheders provenu fra salg af varer og levering af tjenesteydelser i det foregående regnskabsår i forbindelse med deres ordinære drift, med fradrag af prisnedsdrag herpå samt af merværdiafgift og anden skat, der er direkte forbundet med salget. Den samlede omsætning i en af de deltagende virksomheder omfatter ikke salg af varer og tjenesteydelser mellem nogen af virksomhederne. Omsætningen på det indre marked omfatter salg af varer og levering af tjenesteydelser til virksomheder eller forbrugere på det indre marked.

Forordningen indeholder særlige regler for beregning af omsætning for kreditinstitutter, finansielle virksomheder og forsikringsvirksomheder.

Forordningens definition af, hvornår der foreligger en virksomhedssammenlægning, hvornår der foreligger kontrol samt af omsætningsbegrebet er i overensstemmelse med definitionerne heraf i forordning 2004/139 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (fusionsforordningen).

De berørte virksomheder pålægges en *stand-still forpligtelse*, således at den anmeldte fusion ikke må gennemføres i en periode på 25 arbejdsdage fra Kommissionen modtager en fuldstændig anmeldelse. Hvor Kommissionen inden for en frist på 25 arbejdsdage beslutter at indlede en tilbundsående undersøgelse, må fusionen ikke gennemføres i en periode på 90 arbejdsdage fra indledningen af den tilbundsående undersøgelse. Denne periode kan forlænges med 15 arbejdsdage, hvis de deltagende virksomheder tilbyder tilsagn.

Hvis Kommissionen træffer afgørelse om, at fusionen ikke fordrejer konkurrencen på det indre marked, kan fusionen herefter gennemføres.

Hvis Kommissionen ikke træffer en afgørelse om at godkende eller forbyde virksomhedssammenlægningen inden for fristen på 90 arbejdsdage, vil sammenlægningen automatisk være godkendt.

Kommissionen vil kunne påbyde en allerede gennemført fusion opløst, hvor den finder, at fusionen fordrejer konkurrencen på det indre marked.

Kapitel 3 indeholder ligeledes regler om bøder og tvangsbøder, og der henvises i den forbindelse til reglerne herom under kapitel 2. Derudover kan Kommissionen pålægge de deltagende virksomheder bøder på op til 1 pct. af deres samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller uagtsomt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger i en anmeldelse eller som supplement hertil. Endelig kan Kommissionen pålægge de deltagende virksomheder bøder på op til 10 pct. af deres samlede omsætning i det foregående regnskabsår, hvis de forsætligt eller uagtsomt underlader at anmelde en anmeldelsespligtig fusion, gennemfører en anmeldelsespligtig fusion eller gennemfører en anmeldt fusion, der ikke er godkendt af Kommissionen, eller hvor Kommissionen har truffet afgørelse om at forbyde gennemførelsen af en fusion.

Kapitel 4: Offentlige udbudsprocedurer (art. 26-32)

Forordningen indfører en anmeldelsespligt til Kommissionen for udenlandske subsidier modtaget i forbindelse med udbud, der overstiger nærmere fastsatte tærskelværdier. Ved udenlandske subsidier, der fordrejer eller risikerer at fordreje konkurrencen i forbindelse med offentlige udbud, forstås udenlandske subsidier, der gør det muligt for en virksomhed at afgive tilbud, som er uberettiget fordelagtigt i forhold til det bygge- og anlægsarbejde eller de varer eller tjenesteydelser, som udbydes.

Vurderingen af, hvorvidt der foreligger en konkurrencefordrejning på det indre marked, begrænses i lighed med fusioner til den foreliggende udbudsprocedure. Der tages kun højde for udenlandske subsidier, som er ydet inden for de seneste tre kalenderår forud for anmeldelsen.

Offentlige udbudsprocedurer defineres i overensstemmelse med udbudsdi-
rektiverne (2014/23/EU), (2014/24/EU) samt (2014/25/EU).

Anmeldelsespligten indtræder, hvis der er modtaget et finansielt bidrag i forbindelse med en EU-udbudsprocedure med en anslået kontraktværdi på minimum 250 mio. EUR. Virksomheder, der deltager eller anmoder om deltagelse i en offentlig udbudsprocedure med en kontraktværdi over den fastlagte tærskelværdi, har over for ordregiveren pligt til at anmelde alle modtagne udenlandske finansielle bidrag, virksomheden har modtaget inden for de tre forudgående år eller bekræfte, at virksomheden ikke har modtaget nogen finansielle bidrag inden for denne periode. Virksomheder, der ikke opfylder anmeldelsespligten, kan ikke tildeles den udbudte kontrakt.

Ordregiveren overgiver anmeldelsen til Kommissionen uden ophold.

Kommissionen kan anmode om en anmeldelse af udenlandske finansielle bidrag modtaget af en virksomhed i forbindelse med en offentlig udbudsprocedure, uanset at tærskelværdien på 250 mio. EUR ikke er mødt, hvis den mistænker, at en virksomhed kan have modtaget udenlandske subsidier inden for de seneste tre år forud for deltagelsen i udbuddet. Kommissionen kan kræve en anmeldelse på ethvert tidspunkt inden tildelingen af kontrakten. Hvis Kommissionen anmoder om anmeldelse af sådanne finansielle bidrag, anses det for at være et anmeldelsespligtigt udenlandsk finansielt bidrag i forbindelse med en offentlig udbudsprocedure i forordningens forstand.

Proceduren i relation til offentlige udbud vil ligesom undersøgelser efter forordningens kapitel 2 og 3 være opdelt i en indledende og en tilbundsgående fase, ligesom Kommissionen også vil have mulighed for at indhente oplysninger og foretage kontrolundersøgelser. Endelig gælder reglerne i forordningens kapitel 2 om tilbagekaldelse af en afgørelse også i forhold til offentlige udbudsprocedurer.

Den indledende undersøgelse skal være afsluttet inden for en frist på 60 dage fra Kommissionen modtager anmeldelsen. Kommissionen skal inden for denne frist beslutte, om den vil indlede en tilbundsgående undersøgelse, samt informere den berørte virksomhed og ordregiveren herom uden ophold. Hvis Kommissionen indleder en tilbundsgående undersøgelse, gælder der en frist på 200 dage fra modtagelsen af anmeldelsen til at træffe en afgørelse. Denne frist kan under ekstraordinære omstændigheder forlænges efter samråd med ordregiveren.

Hvis Kommissionen på baggrund af den tilbundsgående undersøgelse finder, at den berørte virksomhed har modtaget udenlandske subsidier, som fordrejer konkurrencen på det indre marked, træffer Kommissionen afgørelse om at gøre tilsagn bindende, såfremt virksomheden tilbyder tilsagn, der fuldt ud og effektivt fjerner konkurrencefordrejningen på det indre marked. Alternativt

træffer Kommissionen afgørelse om at forbyde, at den udbudte kontrakt tilbydes den berørte virksomhed, hvis virksomheden ikke tilbyder tilsagn, eller de tilbudte tilsagn hverken findes at være hensigtsmæssige eller tilstrækkelige til at fjerne konkurrencefordrejningen fuldt ud og effektivt.

Hvis den tilbunds gående undersøgelse viser, at den berørte virksomhed ikke modtager konkurrencefordrejende udenlandske subsidier, træffer Kommissionen afgørelse om ikke at gøre indsigelse.

Udbudsprocessen kan fortsætte under både den indledende og den tilbunds gående undersøgelse. Kontrakten tildeles tidligst efter udløbet af fristen for Kommissionens indledende undersøgelse på 60 dage fra anmeldelsestidspunktet. Hvis Kommissionen indleder en tilbunds gående undersøgelse, kan udbuds kontrakten ikke tildeles den anmeldende virksomhed, før Kommissionen evt. har truffet afgørelse om ikke at gøre indsigelse. Såfremt virksomheden sammen med det fremsendte tilbud har medsendt en erklæring om, at den ikke inden for de seneste tre år har modtaget udenlandske subsidier, kan kontrakten dog tildeles virksomheden, før Kommissionen træffer afgørelse, såfremt virksomhedens tilbud er det økonomisk mest fordelagtige.

Hvis Kommissionen træffer afgørelse om at forbyde, at kontrakten tildeles virksomheden, som vedrører det økonomisk mest fordelagtige tilbud, kan ordregiveren tildele kontrakten til den virksomhed, der har afgivet det næstbedste tilbud.

Hvis Kommissionen træffer afgørelse om tilsagn eller en afgørelse om ikke at gøre indsigelse, kan kontrakten tildeles enhver virksomhed, der har afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud, inkl. den anmeldende virksomhed.

Hvis den berørte virksomhed – forsætligt eller uagtsomt - i sin anmeldelse angiver urigtige eller vildledende oplysninger, kan Kommissionen pålægge virksomheden en bøde på op til 1 % af virksomhedens samlede omsætning. Hvis den berørte virksomhed undlader at anmelde subsidier, kan Kommissionen pålægge dem en bøde på op til 10 pct. af virksomhedens samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

Kapitel 5: Fælles procedureregler (art. 33-39)

Forordningen indeholder en række procedureregler, som gælder generelt for Kommissionens undersøgelser.

Et finansielt bidrag, der anmeldes som led i en fusion eller som led i en offentlig udbudsprocedure, kan vurderes på ny i forbindelse med en anden økonomisk aktivitet.

Kommissionens beføjelser til at foretage tilbundsgående undersøgelser er begrænset til en periode på ti år beregnet fra den dato, hvor der er ydet udenlandske subsidier til den berørte virksomhed. Hvor Kommissionen træffer beslutning om at foretage en indledende undersøgelse, anmode om oplysninger, eller at gennemføre en kontrolundersøgelse inden for eller uden for EU, afbrydes forældelsesfristen dog. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse.

Kommissionens beføjelse til at pålægge bøder og tvangsbøder er forældes efter tre år beregnet fra den dato, hvor den omhandlede overtrædelse fandt sted. Enhver foranstaltning, som Kommissionen tager i relation til den omhandlede overtrædelse, afbryder forældelsesfristen pålæg af bøder eller tvangsbøder. Forældelsesfristen løber på ny efter hver afbrydelse.

Kommissionens beføjelse til at håndhæve afgørelser om pålæg af bøder og tvangsbøder forældes efter fem år, beregnet fra datoen for afgørelsen om pålæg af bøder eller tvangsbøder.

Oplysninger, der indhentes i medfør af forordningen, må kun anvendes til det formål, hvortil de er indhentet.

Kapitel 6: Forbindelse til andre instrumenter (art. 40)

Forordningen indeholder en række bestemmelser om forbindelsen til andre instrumenter.

Forordningen har ikke betydning for anvendelsen af bl.a. konkurrencereglerne i artikel 101, 102, 106, 107 og 108 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, rådsforordning 1/2003¹, rådsforordning 139/2004² (fusionsforordningen), forordning 2016/1037³ samt forordning 2019/452⁴

Kapitel 7: Overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser (art. 41-48)

Kommissionen vil blive bistået af et rådgivende udvalg, som nedsættes i henhold til forordning nr. 182/2011⁵. Udvalget skal høres i forbindelse med, at Kommissionen træffer afgørelse på baggrund af tilbundsgående undersøgelser.

Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende:

¹ Rådets forordning (EF) af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82.

² Rådets forordning nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1037 af 8. juni 2016 om beskyttelse mod subsidieret indførsel fra lande, der ikke er medlemmer af Den Europæiske Union.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser.

1. Form, indhold og proceduremæssige detaljer for så vidt angår anmeldelser af fusioner
2. Form, indhold og proceduremæssige detaljer for så vidt angår anmeldelser af udenlandske finansielle bidrag i forbindelse med offentlige udbudsprocedure
3. Nærmere oplysninger vedrørende høringen af den berørte virksomhed, inden der træffes afgørelse om at foretage en tilbundsgående undersøgelse, pålægge bøder eller tvangsbøder i forbindelse med fusioner eller offentlige udbudsprocedurer, forbyde gennemførelsen af en fusion eller tildelingen af kontrakten til den berørte virksomhed i forbindelse med offentlige udbudsprocedurer
4. Form, indhold og proceduremæssige detaljer for så vidt angår gennemsigtighedskrav
5. Nærmere regler for beregning af frister
6. Betingelser og frister for afgivelse af tilsagn i forbindelse med offentlige udbudsprocedurer
7. Nærmere regler for de proceduremæssige trin i forbindelse med undersøgelser vedrørende offentlige udbudsprocedurer.

Kommissionen kan derudover vedtage delegerede retsakter med henblik på, at:

1. Ændre anmeldelsestærsklerne i forhold til fusioner og offentlige udbudsprocedurer, på baggrund af Kommissionens praksis i løbet af de første fem år af anvendelsen af forordningen og under hensyn til effektiviteten af anvendelsen af forordningen;
2. Fritage visse kategorier af berørte virksomheder fra anmeldelsespligten i forhold til fusioner og offentlige udbudsprocedurer, på baggrund af Kommissionens praksis i løbet af de første fem år af anvendelsen af forordningen, hvis denne praksis gør det muligt at identificere økonomiske aktiviteter, hvor det er usandsynligt, at udenlandske subsidier vil fordreje konkurrencen på det indre marked;
3. Ændre fristerne for indledende undersøgelser og tilbundsgående undersøgelser i forbindelse med fusioner og offentlige udbudsprocedurer.

Kommissionen kan udnytte sin kompetence til at udstede delegerede retsakter i en tidsmæssigt ubegrænset periode fra og med to år fra forordningen ikrafttrædelsen. Europa-Parlamentet eller Rådet kan til enhver tid tilbagekalde Kommissionens beføjelse til at vedtage delegerede retsakter. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat.

Kommissionen vil senest fem år efter forordningens ikrafttræden forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af forordningen sammen med eventuelle relevante lovforslag, hvis Kommissionen finder det hensigtsmæssigt.

Forordningen finder ikke anvendelse, hvor fusionsaftalen blev indgået, det offentlige overtagelsestilbud blev offentliggjort eller en kontrol blev erhvervet før datoen for forordningens ikrafttrædelse. Ligeledes finder forordningen ikke anvendelse på offentlige udbudsprocedurer, der er indledt inden datoen for forordningens anvendelse.

Forordningen skal træde i kraft på den 20. dag efter dens offentliggørelse i Den Europæiske Unions Tidende.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen vurderer, at forslagets formål ikke kan opnås alene af medlemsstaterne, da subsidierede udenlandske virksomheders fusioner eller deltagelse i udbud påvirker hele det indre marked. Kommissionen sammenligner forordningen med EU's statsstøtteregler, hvor statsstøtte givet af en medlemsstat i sin natur vil påvirke flere medlemsstater.

Regeringen finder, at forslaget stemmer overens med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Konkurrenceregler

EU's fusions- og konkurrenceregler tager ikke i tilstrækkelig grad højde for, hvorvidt virksomheder måtte have modtaget udenlandske subsidier, og reglerne giver ikke Kommissionen (eller de enkelte medlemsstater) adgang til at gribe ind og træffe afgørelse helt eller delvist på dette grundlag. Det samme gælder de danske fusions- og konkurrenceregler.

EU's statsstøtteregler finder anvendelse, hvor finansiel støtte tildelt af en medlemsstat til virksomheder fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen på det indre marked. EU's statsstøtteregler finder imidlertid ikke anvendelse på finansiel støtte tildelt af myndigheder uden for EU til virksomheder i EU. Det samme gælder de danske regler om konkurrencefordrejende, offentlig støtte.

Screening af udenlandske investeringer mv.

Efter Investeringscreeningsloven (Lov nr. 842 af 1. maj 2021 om screening af visse udenlandske direkte investeringer m.v. i Danmark) screenes udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler med henblik på at forhindre, at disse kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

Loven indeholder bestemmelser om tilladelseskrav for investeringer og indgåelse af særlige økonomiske aftaler i sektorer, der vurderes som særligt følsomme i forhold til national sikkerhed eller offentlig orden (forsvar, dual-use, it-sikkerhed, kritisk infrastruktur og kritisk teknologi) og en frivillig anmeldelsesmulighed inden for andre sektorer end de særligt følsomme.

Loven træder i kraft den 1. juli 2021. Loven finder dog ikke anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er gennemført eller indgået inden den 1. september 2021.

I forbindelse med vurderingen af om en konkret investering eller særlig økonomisk aftale kan medføre trusler mod national sikkerhed eller offentlige orden kan Erhvervsstyrelsen i forhold til den udenlandske investor tage hensyn til alle relevante omstændigheder, herunder også om investor direkte eller indirekte kontrolleres af en udenlandsk regering eller lignende gennem f.eks. betydelig finansiering.

Den 11. oktober 2020 trådte EU-forordningen om en fælles ramme for national screening af udenlandske direkte investeringer på baggrund af national sikkerhed og offentlig orden i kraft.

Både investeringsscreeningsloven og EU-forordningen har et sikkerhedsmæssigt sigte, og har således ikke til formål at håndtere markedsforvrængninger på det indre marked forårsaget af udenlandske subsidier.

Offentlige udbud

De lovgivningsmæssige rammer for offentlige indkøb i EU, direktiv nr. 2014/23/EU, 2014/23/EU, 2014/25/EU, har til formål at sikre, at EU-traktatens bestemmelser om et velfungerende indre marked også gælder for offentlige indkøb. Det betyder blandt andet, at der skal være en gennemsigtig udbudsproces, samt at der ikke må ske favorisering af bestemte tilbudsgivere. Udbudsdirektiverne adresserer spørgsmålet om subsidier indirekte gennem bestemmelser om, at der kan ses bort fra unormalt lave tilbud. De offentlige ordregivere er dog ikke forpligtede til at tage imod tilbud fra økonomiske aktører fra tredjelande, som EU ikke har internationale handelsforpligtelser overfor. Udbudsdirektivet er implementeret i dansk ret ved udbudsloven.

Handelspolitik

Da EU har enekompetence på området for den fælles handelspolitik, vil eventuelle handelspolitiske tiltag ikke berøre gældende dansk ret.

EU har mulighed for at sikre lige konkurrencevilkår via WTO (ikke mindst via ASCM-aftalen⁶), i kraft af EU's bilaterale handelsaftaler, og gennem

⁶ WTOs Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.

EU's defensive handelsinstrumenter. EU's defensive handelsinstrumenter finder anvendelse ved import fra tredjelande, som er subsidieret med statsstøtte fra hjemlandet. Hvis Kommissionen kan fastslå, at der er tale om subsidieret import, at der er sket skade på den europæiske industri, som følge af denne import, og at indførelse af en udligningstold ikke vil være i modstrid med EU's interesser, kan Kommissionen indføre en udligningstold på den pågældende subsidierede varer ved import ind i EU. Hvor EU's defensive handelsinstrumenter adresserer subsidieret import til det indre marked, vil det foreslåede instrument fokusere på virksomheder på det indre marked, der drager fordel af udenlandske subsidier.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen finder direkte anvendelse i hver medlemsstat.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kan føre til statsfinansielle konsekvenser gennem øgede administrative byrder for offentlige ordregivere og øgede udgifter til offentlig indkøb.

Økonomiske konsekvenser

Instrumentet vurderes at kunne få positive samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis unfair konkurrence på det indre marked mindskes som følge af instrumentet. Dette vil være til gavn for danske og europæiske virksomheders konkurrenceevne på det indre marked og dermed for dansk og europæisk økonomi.

En vedtagelse af forslaget kan potentielt føre til højere priser for forbrugerne og offentlige indkøbere. Samtidig kan det ikke udelukkes, at en vedtagelse af forslaget kan medføre et tab af investeringer, eksempelvis hvis tredjelandes virksomheder vælger at lede sine investeringer væk fra EU pga. risikoen for at blive omfattet af instrumentet.

Forslaget kan medføre administrative byrder for aktive virksomheder på det indre marked, der ønsker at foretage virksomhedsopkøb, og som ønsker at deltage i offentlige udbud blandt andet gennem øgede transaktionsomkostninger. Forslaget vil kunne ramme større danske og europæiske virksomheder, hvis de, herunder via deres datterselskaber, modtager statsstøtte fra tredjelande. Endvidere kan det ikke udelukkes, at tredjelande som følge af EU's regulering af subsidier vil reagere ved at indføre regulering rettet mod europæiske virksomheder, der opererer i tredjelandet, og som modtager statsstøtte, selvom dette sker lovligt efter EU's støtteregele.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 6. - 20. maj 2021. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Maritime, Danske Rederier Foreningen af Rådgivende Ingeniører samt Landbrug & Fødevarer.

Dansk Erhverv (DE) støtter introduktionen af en forordning om håndtering af konkurrenceforvridende subsidier på det indre marked fra andre lande uden for EU, som sammen med de eksisterende handelsdefensive instrumenter skal bidrage til at beskytte mod konkurrenceforvridning fra tredjelande. Det er imidlertid helt afgørende, at de nye regler ikke anvendes til at blokere alle opkøb i EU eller til generelt at skærme europæiske virksomheder fra sund global konkurrence og sunde investeringer fra tredjelande.

DE støtter, at mekanismen introduceres på EU-niveau, så man undgår en forskelligartet implementering på tværs af medlemsstater, som man ifølge Dansk Erhverv p.t. ser det med FDI-screening. Det skal imidlertid sikres, at det er en effektiv procedure, som ikke resulterer i væsentlige byrder og lange sagsbehandlingstider i forbindelse med offentlige udbud eller investeringer i virksomheder i EU.

DE er dog betænkelig ved det overlap, forordningen risikerer at skabe, både internt mellem forordningens egne regler, men mindst lige så vigtigt i forhold til bl.a. EU-fusionsforordningen (139/2004) og eksisterende regler om FDI-screening. Et opkøb risikerer således at skulle notificeres både på baggrund af reglerne i forordningens kap. 2 og 3, og efter reglerne i EU-fusionsforordningen. Er der tale om et opkøb, der berører den offentlige orden og sikkerhed, skal opkøbet tillige behandles efter reglerne om screeningsmekanismer for direkte udenlandske investeringer.

Det skal sikres, at der er mest mulig transparens i Kommissionens afgørelser og effektive klagemuligheder, da det er en vanskelig øvelse at udrede, om der er tale om udenlandske subsidier samt at kvantificere dem. **DE** efterspørger en stillingtagen til, hvordan afgørelser kan påklages, og undrer sig samtidig over, at forordningen ikke indeholder nogen bestemmelse om prøvelse ved Domstolen med hensyn til klager over bøder eller tvangsbøder, som det ellers ses i anden EU-lovgivning.

Det skal ifølge **DE** også tages i betragtning, at statsstøtte kan tage mange former, og det er ikke altid, at en virksomhed er bevidst om, at en kredit eller

støtteordning må betragtes som ulovlige subsidier. Derfor skal der i ordningen være mulighed for at finde måder at udbedre situationen i dialog med den berørte virksomhed.

DE bemærker desuden, at det er væsentligt, at proceduren ikke forhindrer eller afskrækker SMV'er fra at deltage i offentlige udbud. Kommissionen bør ligeledes have et særdeles stort fokus på, at mekanismen ikke medfører en forværring af relationerne til vigtige samhandelspartnere. Der kan fx overvejes en fast-track procedure i forhold til investeringer fra tredjelande, hvor EU allerede har handelsaftaler, der regulerer parternes statsstøtte..

Det er for **DE** afgørende, at Kommissionen med de nye regler, ikke går længere end nødvendigt for at adressere problemet med økonomisk støtte fra lande uden for EU. Det er ligeledes en prioritet, at de nye regler ikke bliver disproportionalt byrdefulde for virksomheder og/eller i nogle tilfælde tilbuds- og udbudsgiverne.

DE gør generelt opmærksom på, at der i lyset af Covid-19 pandemien er udmøntet statsstøtte til virksomheder i hele verden, og at det må tages i betragtning i forbindelse med implementeringen, så sagsbehandlingen ikke drukner i behandling af covid-19 relateret statsstøtte.

Generelt ligger det også **DE** på sinde, at der findes løsninger på unfair konkurrence i kraft af den internationale postaftale, der betyder, at der kan sendes varer ind i EU med meget store rabatter fra bl.a. Kina.

DE forbeholder sig, med henvisning til den korte høringsfrist, ret til at vende tilbage med opfølgende bemærkninger.

Dansk Industri (DI) hilser forslaget velkommen, og noterer med glæde, at Kommissionen har lyttet til en række kritikpunkter. **DI** fremhæver, at det er positivt, at Kommissionen har øget tærskelværdierne, så det fortrinsvis er de mest konkurrenceforvridende tilfælde, der undersøges, og at Kommissionen gøres til eneansvarlig håndhævende myndighed for at sikre en ensartet implementering af reglerne på tværs af medlemslandene.

Derudover noterer **DI**, at administrative byrder umiddelbart begrænses til virksomheder, der opererer over tærskelværdierne.

Det er således **DI**'s vurdering, at man bør støtte op om forslaget, men at enkelte opmærksomhedspunkter bør fremlægges. Herunder nævnes først risikoen for, at der kan opstå komplikationer, hvis undersøgelsesprocedurer i offentlige indkøb overskrider den almene vedståelsesfrist. Dernæst fremhæves behovet for at indføre krav om en retskendelse forud for inspektionsbesøg. **DI** fremhæver også vigtigheden af, at forordningens catch-all-mekanismer ikke finder uretmæssig bred anvendelse, samt vigtigheden af,

at Kommissionen etablerer klare retningslinjer for hvornår en skade vurderes at være godtgjort, når en impliceret part på eget initiativ tilbyder at forpligte sig hertil.

Danske Maritime hilser forslaget til forordning om udenlandske subsidier velkommen og fremhæver, at forslaget indeholder flere elementer, der imødekommer den danske og den øvrige europæiske maritime industris ønsker om et EU-instrument, der kan sikre industrien et level playing field.

Danske Maritime bemærker dog, at forslaget på flere områder er uklart formuleret, hvilket giver anledning til bekymring om, hvor effektivt instrumentet reelt vil være til at dæmme op for forvridende subsidier tildelt skibsbygningsindustrier i tredjelande.

Danske Maritime fremhæver på den positive side, at Kommissionen tilsyneladende har valgt en model, hvor virksomheder fra tredjelande, der modtager subsidier, kan blive genstand for undersøgelser, uanset om disse virksomheder er fysisk til stede på det indre marked eller ej (ex officio reviews). Afgørende er, hvorvidt virksomhederne udøver økonomisk aktivitet på det indre marked fx bygger skibe, der importeres til EU. Derudover fremhæver **Danske Maritime**, at Kommissionen vil få tildelt eksklusiv kompetence til at iværksætte undersøgelserne, hvilket er en fordel i den forstand, at tredjelandes subsidier inden for skibsbygning typisk har skadelig virkning på de maritime industrier i flere medlemsstater.

Forslaget har samtidig forrang for forordning 2016/1035 om skadelig pris-sætning af skibe – en forordning, der først vil have virkning efter indgåelse af en OECD-aftale om skibsbygning (hvilket ifølge **Danske Maritime** formentlig aldrig sker).

Listen over de typer af subsidier og afhjælpningsforanstaltninger (bøder), som indgår i forordningsforslaget, synes ifølge Danske Maritime at være ikke-udtømmende, og samtidig kan undersøgelser af eventuelle skadevirkninger fra subsidier tildelt virksomheder i tredjelande iværksættes, før skaden får reel virkning. Det har betydning inden for den maritime industri, da støtteprogrammer til skibsværfter og maritime udstyrsproducenter oftest introduceres flere år før, kontrakterne om bygning af de enkelte skibe og leveringen af udstyret indgås.

Danske Maritime finder det positivt, at Kommissionen kan foretage forundersøgelser baseret på mistanke om forvridende subsidier og anvende denne information i de efterfølgende ex officio undersøgelser af potentielle skadevirkninger på konkurrencen for fx den europæiske skibsbygningsindustri.

Forslaget til forordning indeholder ifølge Danske Maritime imidlertid en række uklarheder, hvoraf et enkelt udestående er helt afgørende for, om forslaget kan anvendes som instrument til håndtering af skadelige subsidier tildelt skibsværfter og udstyrsproducenter i tredjelande.

Det er uklart, hvilken relation forordningsforslaget har i forhold til WTO-aftalen om subsidier og kompensationsforanstaltninger (ASCM) – en multilateral aftale, der regulerer subsidier inden for varehandel. **Danske Maritime** finder, at forordningsforslaget dermed ikke imødekommer den danske og øvrige europæiske maritime industris ønske om et EU-instrument, der effektivt kan bruges i bestræbelserne på at imødegå forvridende ”maritim” statsstøtte fra tredjelande og dermed sikre den europæiske industri et level-playing field.

Flere bestemmelser i forordningsforslaget kræver ifølge **Danske Maritime** nærmere præcisering bl.a. i forhold til industriens rolle i iværksættelse af en konkret undersøgelse og muligheder for at klage over Kommissionens afgørelser i konkrete sager. Hertil lægger forslaget stor vægt på krav om tilbagebetaling af subsidier, der yder skade på det indre marked frem for typer af sanktioner, der mere realistisk vil kunne håndhæves over for myndigheder og virksomheder i lande uden for EU, herunder fx sanktioner med fokus på begrænsninger i markedsadgang. **Danske Maritime** håber, at der under den fælles EU-lovbehandlingsprocedure kan skabes de fornødne præciseringer af de relevante bestemmelser i forslaget, herunder ikke mindst i forhold til WTO’s ASCM.

Danske Rederier er positive over for Kommissionens initiativ omkring håndtering af konkurrenceforvridende subsidier fra tredjelande. Det er vigtigt, at EU's handelspartnere i større udstrækning respekterer fælles spilleregler og ønsket om et level playing field. **Danske Rederier** bemærker, at man inden for den maritime transport ønsker, at der i højere grad fokuseres på potentialet for, at man kan gribe ind over for rederier og skibe, der modtager konkurrenceforvridende statsstøtte og dumper priserne i EU. Den globale konkurrence inden for skibsfarten er hård – og marginalerne er små. Ifølge Danske Rederier, har mange tredjelande i dag indført strategier, som skal fremavle en mere konkurrencedygtig shippingindustri. Metoden bag hviler dog på statslig intervention og subsidiestrukturer. Det ønsker Danske Rederier, at et evt. nyt europæisk forslag bør kunne håndtere.

Det samme gør sig ifølge **Danske Rederier** gældende inden for terminal-ejerskab i EU. Her er der ligeledes aktører i tredjelande, som beviseligt er statsstøttede – og som søger at konkurrere inden for EU. Her er der eksempler på tredjelandeaktører, som ifm. EU-udbud afvikler bud, som ikke er kommercielt bæredygtige og udelukkende kan fremsættes, da man har de respektive stater i ryggen. Det er ikke en bæredygtig situation, og noget som et evt. værktøj bør kunne håndtere.

Danske Rederier bemærker endelig, at når man taler om støtte til tredjelande og maritim søtransport, snakker man ikke om niveauet af tonnagebeskatning eller nettolønsordninger, som i dag er en internationalt introduceret erhvervspolitisk ramme. Fokus er i stedet på direkte kapitalindsprøjtninger, bløde lån eller diskriminatorisk lovgivning.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører har ikke bemærkninger til forslaget.

Landbrug & Fødevarer (L&F) bemærker, at forslaget ikke har umiddelbare konsekvenser for den danske landbrugs- og fødevareklynge. **L&F** har derfor heller ikke specifikke bemærkninger til forslaget. **L&F** kan generelt støtte forslaget og støtter den bredere baggrund for forslaget. Det er vigtigt, at der kontinuerligt arbejdes for at sikre en sammenhæng på tværs af politikområderne af relevans for den fælles handelspolitik og et velfungerende indre marked. Heri indgår et behov for et øget fokus på en objektiv og regelbundet reciprocitet i EU's tilgang til konkurrenter fra tredjelande herunder de generelle udfordringer med efterlevelse af eksisterende internationale regler om notifikation af statsstøtte, som også gør sig gældende særskilt på landbrugsområdet. **L&F** forventer, at forslaget vil bidrage positivt til disse prioriteter.

9. **Generelle forventninger til andre landes holdninger**

Der er blandt medlemslandene efterspørgsel efter instrumenter, der kan håndtere udfordringerne med udenlandske subsidier. En lang række lande forventes at bakke op om et nyt instrument. Dog forventes enkelte lande at være bekymret for, at instrumentet vil kunne anvendes til protektionistiske formål eller til at fremme nationale interesser.

Det forventes, at flere medlemsstater vil have bekymringer over for regulering af udenlandske subsidier i offentlige udbud. Det gælder først og fremmest i forhold til de administrative byrder for ordregivere og tilbudsgivende virksomheder, men også i forhold til, om instrumentet vil lede til en uforholdsmæssig stor forsinkelse af udbudsprocessen.

Endelig forventes det, at en række medlemslande vil støtte, at Kommissionen skal håndhæve de kommende regler, mens enkelte lande ønsker, at der skal være delt kompetence mellem nationale håndhævende myndigheder og Kommissionen.

10. **Regeringens foreløbige generelle holdning**

Regeringen anser et effektivt indre marked som et centralt redskab til at sikre stærk konkurrenceevne, vækst og gode danske jobs. Et effektivt indre marked indebærer, at der er lige konkurrencevilkår blandt spillerne på mar-

kedet, og at der er fair vilkår over for lønmodtagerne. Regeringen anerkender, at europæiske virksomheder nogle gange udfordres af unfair konkurrence fra udenlandsk subsidierede konkurrenter, som ikke mødes af samme rammer for statsstøtte og subsidier, og af manglende respekt for de globale spilleregler.

Derfor er regeringen generelt positiv over for Kommissionens forslag til ny regulering af udenlandske subsidier, der fordrejer konkurrencen på det indre marked.

Forslaget ses som et nødvendigt skridt for at imødegå unfair konkurrence på det indre marked og som et vigtigt supplement til EU's eksisterende lovgivning. Det er samtidig vigtigt for regeringen, at de foreslåede instrumenter ikke misbruges til protektionistiske formål. Da mange virksomheder med base i EU og Danmark har aktiviteter i lande uden for EU, kan disse blive påvirket af de nye regler. Nogle af disse virksomheder har blandt andet fordele af de forskellige subsidier mv., som er tilladt inden for rammerne af EU's statsstøtteregler. Det kan for eksempel være tilfældet på fødevarerområdet. Hvis myndigheder i tredjelande reagerer i form af regulering rettet mod europæiske virksomheder, der opererer i tredjelandet, og som modtager statsstøtte efter EU's støtteregler, kan det ikke udelukkes, at det vil få betydning for disse virksomheders muligheder for at vinde opgaver og sælge varer og tjenester i de pågældende tredjelande.

Regeringen finder det ligeledes vigtigt, at ny regulering ikke kan anvendes til for eksempel generelt at blokere fusioner eller udenlandske investeringer i EU, men alene benyttes i konkrete og beviselige tilfælde, hvor konkurrencen forvrides i betydeligt omfang.

Regeringen finder det derfor positivt, at der foreslås relativt høje tærskelværdier i forhold til anmeldelsespligten i forbindelse med virksomhedssammenlægninger således, at det alene er virksomhedssammenlægninger med meget store virksomheder, der omfattes. Regeringen vil i den forbindelse nærmere undersøge konsekvenserne af forslaget ved, at fusioner under tærsklerne kan kræves anmeldt, hvis der formodes at være udenlandske subsidier involveret.

Regeringen ser i udgangspunktet gerne en højere tærskel end den foreslåede tærskel på 250 mio. EUR for offentlige udbud, for på den måde at mindske de administrative byrder for ordregiverne og undgå forlængede udbudsprocedurer til gunst for de danske borgere og ordregivere.

Regeringen er i udgangspunktet kritisk over for den foreslåede undersøgelsesproces, der giver Kommissionen 200 dage til at undersøge, om en virksomhed, der deltager i et offentlig udbud, modtager udenlandske subsidier.

De lange tidsfrister vil have stor negativ betydning for de omfattede udbud, idet en forlængelse vil fordyre processen og skabe usikkerhed om tidspunktet for, hvornår kontrakten kan påbegyndes.

Regeringen finder desuden, at der er behov for at se nærmere på proportionaliteten i den foreslåede bøde på op til 10 pct. af virksomhedens samlede omsætning i det foregående regnskabsår.

Det er vigtigt for regeringen at sikre, at forordningen går hånd i hånd med principperne om fri konkurrence, og at forslaget ikke indebærer, at det indre marked bliver skærmet helt eller delvist fra konkurrence fra fx virksomheder fra tredjelande, der ellers ville agere på det indre marked på lige vilkår med europæiske virksomheder. Det er herunder centralt for regeringen, at konkurrence om de offentlige opgaver sikres. Derfor mener regeringen i udgangspunktet, at der kan være behov for at etablere en mulighed for at undtage udbud fra forordningens regler i tilfælde, hvor der er én eller ganske få tilbudsgivere.

For at sikre effektiv og ensartet håndhævelse af de kommende regler, støtter regeringen forslaget om, at Kommissionen fungerer som håndhævende myndighed. Regeringen er i denne forbindelse umiddelbart positiv over for de foreslåede håndhævelsesbeføjelser, men finder det nødvendigt at se nærmere på proportionaliteten i forhold til virksomhedernes retssikkerhed og eventuelle behov for koordination med nationale ordninger, der behandler samme sag.

Regeringen er som udgangspunkt skeptisk over for Kommissionens forslag om særligt delegerede retsakter i forbindelse med fastsættelse af tærskelværdier, tidsfrister mv.

Regeringen finder det vigtigt at sikre, at der ikke er uhensigtsmæssige overlap med anden lovgivning, såsom fusionsforordningen og investeringscreening, herunder også i forbindelse med konkrete sager, hvor der kan træffes gensidigt modstridende afgørelser efter de forskellige regelsæt.

Endeligt finder regeringen, at der i praksis kan være proceduremæssige udfordringer for Kommissionen i forbindelse med håndhævelsen af det foreslåede instrument til ex-officio undersøgelse af udenlandske subsidier (kap. 2), herunder særligt at opnå adgang til den relevante information, der er nødvendig for at vurdere eksistensen af konkurrenceforvridende udenlandske subsidier.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens hvidbog om udenlandske subsidiers konkurrencefordrejning er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2020.